

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Hoofdweg 138d Burdaard

projectnummer: P000803

Onderwerp: Beknopte natuurtoets nieuwe woning Hoofdweg 138d

Datum: 18-01-2022

Inleiding

KADER

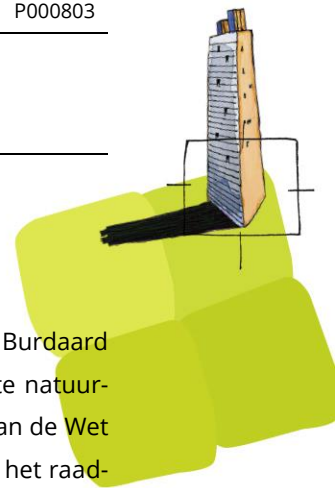
De initiatiefnemer heeft plannen om op het perceel tussen de Hoofdweg 140 en 138C in Burdaard een woning te realiseren. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de beknopte natuurtoets op 8 december 2021 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, circa 10 °C, droog en een matige wind.

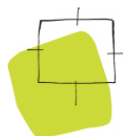
PLANGEBIED

Het plangebied bestaat uit een perceel grasland met aan de zuidzijde de Hoofdweg (zie figuur 1). Aan de oost- en westzijde van het perceel zijn woonerven aanwezig en langs de noordzijde loopt de watergang Dokkumer Ee. Het stuk grond is bereikbaar via een dam aan de zuidoostzijde van het perceel. Langs de west- en zuidrand is verder een sloot aanwezig. Langs de oever van de Dokkumer Ee is walbeschoeiing zonder watervegetatie aanwezig. Bebouwing of opgaande beplanting is niet aanwezig. Tijdens het veldbezoek was het terrein erg nat.

De ontwikkeling bestaat uit de bouw van een enkele woning met aan de zuidzijde parkeergelegenheid. De oprit van de woning wordt in de zuidoostelijke hoek van het perceel gerealiseerd. Daarnaast wordt de huidige dam verwijderd. Verder wordt aan de noordoostzijde een vlonder aan het water gerealiseerd. Langs de oevers van de sloot aan de west- en zuidzijde van het perceel wordt riet aangeplant en op het perceel komen enkele solitaire bomen te staan. Verder wordt voor deze ontwikkeling grond vergraven en vegetatie verwijderd.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

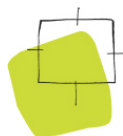

Figuur 1. Luchtfoto met de locatie van het plangebied (rode omlijning). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Foto's 1 en 2. Impressie van het terrein op 8 december 2021. Links het zicht op de sloot en de zuidwestzijde van het perceel. Rechts het zicht op het perceel richting het noorden.

Foto's 3 en 4. Links de walbeschoeiing van steen langs de Dokkumer Ee. Rechts de sloot en het zicht op de westzijde van het perceel

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

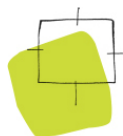
- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) (© NDFF 7 december 2021 16:19:14) blijkt dat in de directe omgeving (0-2 km) van het plangebied diverse beschermde dier- en plantensoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren en een vaatplant (knolspirea).

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Op het terrein zijn tijdens het veldbezoek enkele algemene gras- en plantensoorten waargenomen. De waargenomen soorten zijn onder andere Engels raaigras, kleine brandnetel en gestreepte witbol. De oevers van de sloot langs de west- en zuidzijde zijn begroeid met bovenstaande grassoorten en in het water staan kleine hoeveelheden riet. Deze soorten duiden op een zeer voedselrijke bodem. Knolspirea is bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Deze soort komt voor op droge, matig voedselarme locaties in kalkgraslanden. Gezien de terreingesteldheid is deze soort niet in het plangebied te verwachten. Andere beschermde plantensoorten zijn niet bekend in de directe omgeving van het plangebied (NDFF) en zijn gezien de terreingesteldheid en de voedselrijkdom ook niet te verwachten.

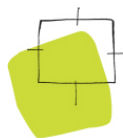
Er is een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bekend uit de directe omgeving van het plangebied, zoals huismus, gierzwaluw, buizerd, ransuil en sperwer (NDFF). Op het terrein is geen bebouwing aanwezig waarin gebouwbewonende vogelsoorten als huismus of gierzwaluw een nest kunnen maken. In één van de bomen op het erf van de woning ten westen van het perceel zit een kraaiennest dat geschikt is als nest voor ransuil en boomvalk, die jaarrond beschermde nesten hebben. Het plangebied is marginaal geschikt als foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals ransuil en sperwer.

In de watergangen om het perceel kunnen enkele algemene vogelsoorten, zoals wilde eend en meerkoet, broeden. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van een aantal vleermuissoorten, namelijk gewone dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF). In het plangebied is geen bebouwing aanwezig waarin gebouwbewonende vleermuissoorten een verblijfplaats kunnen hebben. Verder staan op het perceel geen bomen die holtes en/of scheuren kunnen hebben die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuizen op het terrein kunnen dan ook uitgesloten worden.

Het plangebied kan mogelijk wel onderdeel zijn van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger die rondom opgaande beplanting en in relatief open gebied foerageren. De Dokkumer Ee is mogelijk onderdeel van een vliegroute van vleermuizen en kan dienen als foerageergebied voor watervleermuis en meervleermuis.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van een aantal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten die voor kunnen komen in het plangebied, waaronder huisspitsmuis en veldmuis (NDFF). Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De niet-vrijgestelde soort otter is uit de omgeving van het perceel bekend (NDFF). Geschikte verblijfplaatsen voor otter, zoals holtes onder boomstronken en wortelstelsels of dichte struwelen en ruigtes langs grotere wateren zijn niet

op het terrein aanwezig. De Dokkumer Ee kan onderdeel zijn van het foerageergebied van otter. Verblijfplaatsen van andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zijn gezien de terreingeesteldheid en/of het ontbreken van waarnemingen niet op het terrein te verwachten.

Het plangebied vormt geschikt (land)biotoop voor enkele algemene amfibieën, zoals gewone pad en bruine kikker, waarvoor in de provincie Fryslân een vrijstelling geldt van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de omgeving van het plangebied zijn geen niet-vrijgestelde amfibieënsoorten bekend (NDFF). Deze zijn door het ontbreken van geschikt voortplantingswater en/of waarnemingen niet in het plangebied te verwachten.

Waarnemingen van niet-vrijgestelde vissoorten, reptielen en ongewervelden zijn gezien het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving (NDFF) en het ontbreken van geschikt habitat niet in het plangebied te verwachten.

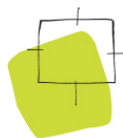
TOETSING

Als gevolg van de plannen gaan geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten van vogels verloren. Het kraaiennest op het woonerf ten westen van het perceel blijft behouden. Wanneer de bouwwerkzaamheden tijdens het broedseizoen van ransuil of boomvalk worden uitgevoerd, kunnen negatieve effecten op deze soorten plaatsvinden als gevolg van verstoring. Dit moet worden voorkomen door buiten het broedseizoen van deze soorten te werken, dus buiten de periode maart-juli. Vanaf juli zijn de laatste jongen uitgevlogen.

Wanneer de werkzaamheden wel in deze periode gestart worden, zal eerst onderzocht moeten worden of ransuil of boomvalk op het nest broedt. Als dit het geval is, zal de start van de werkzaamheden moeten wachten totdat alle jongen zijn uitgevlogen.

De Dokkumer Ee is mogelijk onderdeel van een vliegroute van vleermuizen. Negatieve effecten op vleermuizen door verstoring van de vliegroute door lichtuitstraling kunnen worden voorkomen door enkele aanvullende maatregelen. Dit betreft ten eerste; geen werkzaamheden bij de bouw verrichten in de schemering of in de nacht. Verstoring van de vliegroute kan worden voorkomen door zowel in de aanleg- als gebruiksfase geen verlichting in te zetten die lichtuitstraling veroorzaakt op de Dokkumer Ee.

Het plangebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten die in het plangebied kunnen foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en bovendien hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op.

Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor ransuil en sperwer. Het plangebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soorten en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied van hogere kwaliteit aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

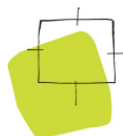
Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke

bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het meest nabijgelegen beschermde Natura 2000-gebied 'Groote Wielen' ligt circa 5,8 km ten zuiden van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' ligt circa 1,1 km ten oosten van het perceel. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als NNN ligt circa 5,8 km ten zuiden van het terrein. Het terrein ligt in een weidevogelleefgebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van Natura 2000-gebied 'Groote Wielen'. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

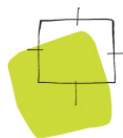
Eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is op basis van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering vrijgesteld van vergunningplicht. Gezien de omvang van het project waarbij een enkele woning wordt gerealiseerd op een perceel tussen andere woonerven en de afstand tot de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen (> 6 km), wordt geen toename van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase verwacht.

Gezien de afstand tot het NNN, natuur buiten het NNN en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op dergelijke gebieden.

- Weidevogelleefgebied

In artikel 7.2.2 van de geconsolideerde Verordening Romte Fryslân 2014 is het volgende opgenomen:

"Een ruimtelijk plan voor landelijk gebied dat betrekking heeft op gronden die gelegen zijn in of grenzen aan gebieden die op de kaart Weidevogelbieden zijn aangewezen als weidevogelkansgebieden of weidevogelparels, voorziet in een regeling waarmee voldoende openheid en rust van die gebieden wordt gehandhaafd."

Het perceel waar de woning op wordt gebouwd ligt in de huidige situatie ingeklemd tussen woonerven en een doorgaande weg. Het perceel heeft momenteel dan ook geen waarde voor weidevogels als broed- en/of leefgebied door het ontbreken van openheid en rust. Hierdoor zijn als gevolg van de plannen geen negatieve effecten op weidevogels en/of weidevogelleefgebieden te verwachten.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 20 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

In het plangebied zijn geen bomenrijen aanwezig die onderdeel kunnen zijn van een beschermde houtopstand. Het is niet nodig om een kapmelding bij de provincie Fryslân in te dienen.

Conclusie

Voor dit plan is op 8 december 2021 een veldbezoek gedaan en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens is een voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wnb op te baseren.

Op het erf van de burens aan de westzijde is een kraaiennest aanwezig dat mogelijk door ransuil of boomvalk wordt gebruikt om in te broeden. Tijdens de werkzaamheden moet rekening worden gehouden met het broedseizoen van ransuil en boomvalk. Dit betekent dat er bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode maart tot en met juli.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig om te onderzoeken of het nest wordt gebruikt door ransuil of boomvalk. Wanneer vogels op het nest broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als alle jongen zijn uitgevlogen.

Verder moeten negatieve effecten op vleermuizen die de Dokkumer Ee als vliegroute gebruiken, worden voorkomen door enkele aanvullende maatregelen. Dit betreft ten eerste geen werkzaamheden bij de bouw verrichten in de schemering of in de nacht. Ook moet verstoring van de vliegroute worden voorkomen door zowel in de aanleg- als gebruiksfase geen verlichting in te zetten die lichtuitstraling veroorzaakt op het water.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedsbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.